

Algemene beschouwingen CDA 2020

In 2019 begonnen we onze algemene beschouwingen als volgt:

Onze prachtige plattelandsgemeente heeft een stad, vele leefbare actieve kleine kernen, een groot verenigingsleven, vele actieve schutterijen met hun tradities en verbindende volksfeesten, geweldige inwoners, mooie bedrijven en heel veel natuur en daarom ook een groeiende toeristische sector.

Hierna volgde een bloemlezing over de stad Zevenaar en al de omliggende dorpen. Leefbare dorpen omdat er een actief verenigingsleven is en vele vrijwilligers er hard aan werken om dit zo te houden. Denk hierbij aan de schutterijen, de dorpshuizen, sportverenigingen, de buurtbus en dorpsraden. Als voorbeeld noemen we Angerlo, het meest noordelijke dorp van onze gemeente Zevenaar. Dit dorp laat zien dat wonen in een dorp niet saai hoeft te zijn, en dat je samen een hoop kunt realiseren. Er is een dorpsraad en een klompenpad gerealiseerd. Tevens heeft het sportcomplex een totale make-over gehad en is nu bijna energieneutraal. Dit dorp is een pilot voor de Gemeente Zevenaar voor wat betreft Aardgasvrij. Toch staat de leefbaarheid in de dorpen wel onder druk. Veel winkels in de kleine kernen hebben het moeilijk, sportverenigingen moeten fuseren om het hoofd boven water te houden en bijvoorbeeld gaan er op korte termijn meerdere kerken in onze gemeente sluiten. Het is helaas niet anders, maar we moeten oppassen dat door de Coronacrisis dit proces niet versneld gaat worden.

Tevens is de gemeente Zevenaar een gemeente met veel ambities. Zo wordt er hard gewerkt om de toerisme te bevorderen, er komt een outlet centrum en de unieke ligging van Zevenaar wordt benut om logistieke ambities waar te maken. Tevens wordt er hard gewerkt aan de verduurzaming. Onderstaand ga ik in willekeurige volgorde enkele belangrijke punten voor Zevenaar benoemen.

In 2020 staat de wereld op z'n kop:

Het is een vreemd jaar. Niemand in onze raad en college zal zo'n jaar ooit hebben meegemaakt en we hadden ook op 1 januari heel andere verwachtingen. Ook voor de gemeente waren er ingrijpende gevolgen, personeel dat thuiswerkt, vergaderingen digitaal vanuit huis maar ook meer

kosten en minder inkomsten. De precariobelasting is dit jaar niet geheven en zal ook niet geheven worden. We stonden en staan er goed voor als gemeente, door een solide financieel beleid. Na de aanslag die de WMO ons gaf en nu corona staan we er nog wel goed voor, maar moet het toch een tandje minder.

Aandachtspunten:

Woningbouw. Er is een groot tekort aan (betaalbare) woningen. Het heeft redelijk lang geduurd, maar nu komt de woningbouw toch goed van de grond. Belangrijk is dat er voldoende aandacht is voor betaalbare woningen. De afspraak is nu dat bij grote projecten de helft van de woningen onder de categorie betaalbaar valt. Qua aanschaf onder de € 250.000 (25%) of sociale woningbouw (25%). Een goed voorbeeld hiervan is er in Groot Holthuizen. De nieuwbouwwijk was na de crisis rond 2008 een lastig parket. De bouw stond bijna stil. Maar nu is de wijk uitgegroeid tot een gewilde locatie voor nieuwbouwhuizen: in 2018 en 2019 zijn er maar liefst zo'n 190 woningen gebouwd. De nieuwste uitbreiding wordt de vijfde wijk, de Holtkamp, 120 woningen. Gezien het tekort aan woningen moet er flink worden doorgepakt. Misschien ook (en ik zeg dit als baksteen man met pijn in m'n hart) met minder traditionele bouw, want er moeten meters worden gemaakt. CDA heeft ook speciaal gevraagd om woningen voor senioren, dichtbij de voorzieningen. Tevens zitten vele dorpen op dit moment te wachten op nieuwbouw. In het dorp waar ik woon, zijn onlangs een behoorlijk aantal senioren woningen gebouwd en er ontstaat meteen een hele dynamiek in het dorp, waarbij grote huizen weer worden gekocht door jonge gezinnen. Prachtig om te zien. Gelukkig loopt ook de verkoop van bedrijfskavels op 7Poort heel goed; ze zijn bijna allemaal verkocht. De Outlet en de vele bedrijven die van de potentie van 7Poort profiteren zorgen voor een mooi stuk werkgelegenheid.

Tevens wordt er veel aandacht besteed aan het verkeersplan. Doortrekking van de A15 en verbreding van de A12 zijn goed voor de bereikbaarheid van Zevenaar met z'n outlet. Het onderliggende wegennet in Zevenaar wordt hierop aangepast. Doortrekken Witte Kruis (en daarbij de verlegging van het Witte Kruis) is goed voor de bereikbaarheid van het Gelders eiland met z'n vele steenfabrieken.

De verduurzaming. Hier moet veel gebeuren, maar dit is een erg lastig dossier. Windmolens en zonnepanelen die nodig zijn, tasten het landschap aan en daar zitten de omwonenden bepaald niet op te wachten. Toch zal er iets moeten gebeuren. Isolatie van gebouwen en zonnepanelen op gebouwen kan gebeuren zonder het landschap aan te tasten en dit zijn dan ook de eerste stappen. Dit

kan op korte termijn gebeuren en indien dit goed wordt uitgevoerd, levert het ook nog geld op.

Verder valt op dat de juridische kosten inzake de WOB verzoeken steeds maar blijft groeien en groeien, onze ambtelijke medewerkers staan tegen echte juristen. Wellicht is het een idee om o.m. deze afdeling zo sterk mogelijk in kwaliteit op te zetten zodat dit uiteindelijk geld oplevert, de kosten van de inhuur is m.i. niet geheel duidelijk, graag stand van zaken.

Bij de gemeenschappelijke regelingen, bijvoorbeeld Economic Board en Knooppunt Arnhem Nijmegen betalen we resp. € 1,- en € 2,50 per inwoner, een fors bedrag. We moeten ons daarin kranig weren om onze sterke kanten (logistiek en recreatie) naar boven te duwen om niet ondergesneeuwd te worden door met name Arnhem/Nijmegen.

Het sociaal domein is een molensteen voor de gemeente Zevenaar. Hoe intensief we hier ook mee bezig zijn, het is financieel niet uit te voeren voor de gelden die beschikbaar zijn gesteld door het rijk. De jaarlijkse kosten stijgen en het rijk heeft de gemeentes opdracht gegeven om het sociaal domein uit te voeren met steeds minder geld. Niet alles is goed gelopen in Zevenaar maar op dit moment hebben we de kosten behoorlijk in grip. Desondanks komen we vele miljoenen te kort. We zijn het er samen over eens dat de zorg goed geregeld moet zijn en dat iedereen die daar recht op heeft goed bediend moet worden. Maar op dit moment teren we steeds verder in op de algemene reserves en moeten we bezuinigen op andere ambities, bijv. duurzaamheid. Dit zijn ongewenste situaties. Er is door meerdere partijen gesuggereerd om dit maar eens goed duidelijk te maken in Den Haag en te komen met een niet sluitende begroting. Op zich een goed idee, maar naar de mening van het CDA te risicovol. Bij een niet sluitende begroting, grijpt de toezichthouder in en heb je het e.e.a. niet meer zelf in de hand. Risico is dat de belastingen fors omhoog gaan en vele voorzieningen gesloten worden.

De begroting:

Het is bijzonder knap dat de gemeente de meerjarenbegroting sluitend heeft gekregen. Je ziet aan alles dat dit bijzonder moeilijk is geweest en dat alles uit de kast is gehaald om dit mogelijk te maken. Door een handige indeling te maken tussen eenmalige kosten en structurele kosten, is het gelukt om 2023 en 2024 sluitend te krijgen. Zoals de heer Kleinherenbrink in de commissie-vergadering ook al aanhaalde, we zien nu al een paar jaar op rij dat steeds de laatste 2 jaar van de begroting sluitend zijn en de eerste 2 jaren niet. Zo schuift het steeds op en ondertussen teren we steeds meer in op de algemene reserves. Gelukkig is het risicoprofiel van de gemeente verbeterd, omdat we

minder gronden voor woningbouw in bezit hebben, maar dit doorschuiven kan natuurlijk zo niet doorgaan. Zoals eerder in dit betoog genoemd, is in onze ogen het sociaal domein hiervan de grootste oorzaak. We zullen als CDA fractie via onze lijnen hiervoor aandacht vragen bij de hogere overheden. Wel nog even een ander aandachtspuntje. De toiletten bij de Breuly. Een goed project waar we allemaal blij van worden. Alleen had de motie, die indertijd is aangenomen het over eenmalige investeringskosten en nu komen er bij de uitvoering ook nog jaarlijkse schoonmaak kosten bij. Er was indertijd gezegd dat het schoonmaken door de vrienden van de Breuly zelf zou worden gedaan. We zouden daarom graag zien dat we in geheel Zevenaar onderzoeken of er op meerdere plaatsen behoefte is aan een openbaar toilet en dan direct ook de mogelijkheden onderzoeken hoe deze geëxploiteerd kunnen worden. Hoewel we moeite hebben met het feit dat we steeds verder in moeten teren op de algemene reserves, snappen we dat dit in de huidige periode niet anders kan en kunnen we instemmen met deze begroting.

Het herstelplan:

Het herstelplan zelf is een bijzonder goed idee. Ook goed dat de gemeente deze mogelijkheid heeft. Maar als je meer specifiek gaat kijken naar het herstelplan, kunnen we ons als CDA fractie niet helemaal vinden in de gepresenteerde plannen. Er wordt € 3.000.000 vrijgemaakt voor dit plan, 2,2 miljoen is ingevuld en 0,8 miljoen kan nog nader ingevuld worden. Als je naar die 2,2 miljoen kijkt, zie je dat 1,6 miljoen wordt besteed aan de eigen organisatie en verduurzaming van eigen gebouwen van de gemeente. We vinden dat een herstelplan meer extern gericht moet zijn en gaan samen met Lokaal Belang ook een amendement indienen om het herstelplan hierop aan te passen. Het is wellicht verstandig een bedrag van 1,2 miljoen nu niet uit te geven maar dit bedrag nog even vast te houden om straks te bezien waar er nog ondersteuning nodig is. Als voorbeeld noemen we de horeca, zoals het er nu naar uitziet zal de carnaval ook niet plaats kunnen vinden. Dit is een zeer grote strop voor de Zevenaarse horeca. Deze tegenvaller samen met de tegenslag die er al sinds maart is zal naar verwachting het voortbestaan van menig horecabedrijf ondermijnen. Naast de horecabedrijven hebben ook andere bedrijven het moeilijk, de toeleveranciers van horeca, de contactberoepen en in het algemeen is er ook minder uitgegeven door voorzichtigheid van de consument. Er is staatssteun maar deze is ook niet onbeperkt. Naast de bedrijven hebben ook verenigingen en inwoners het moeilijk. Daarom is het verstandig nog wat reserves aan te houden zodat we ook volgend jaar nog ondersteuning kunnen bieden. Wel willen we aangeven dat verduurzaming voor het CDA nog steeds belangrijk is en zien ook graag

voorstellen van het college komen om de gebouwen van de gemeente te verduurzamen. De investering die hiervoor nodig is, verdient zich terug en zodoende zou het zelfs kostenneutraal moeten kunnen en kan het buiten de begroting of dit herstelplan om.